

Lugt, Arjen van der

Van: ow-energietransitie
Verzonden: donderdag 17 december 2020 17:30
Aan: !Griffie-oudewater
Onderwerp: Nieuwsbrief Duurzame Energie Oudewater #8
Bijlagen: 03122020 Terugkoppeling fase 2 Oudewater (def).pdf

Categorieën: Ingekomen stuk

Beste Arjen,

Ter informatie: zojuist verzonden de Nieuwsbrief Duurzame Energie Oudewater # 8.

Met vriendelijke groet,

Hanny Greven
Projectmedewerker energietransitie, Team Ruimtelijk Beleid en Projecten
Tel. 0348-428232/06-25724796
Aanwezig: maandag, woensdag en donderdag

De gemeenten Oudewater en Woerden werken samen.
De organisatie van Woerden werkt voor beide zelfstandige gemeenten.
Bezoek www.oudewater.nl of www.woerden.nl of bel 14 0348.

Van: ow-energietransitie <energietransitie@oudewater.nl>
Verzonden: donderdag 17 december 2020 17:00
Aan: ow-energietransitie <energietransitie@oudewater.nl>
Onderwerp: Nieuwsbrief Duurzame Energie Oudewater #8

Nieuwsbrief Duurzame Energie Oudewater #8

december 2020

Voor alle geïnteresseerden in Oudewater,

Dit is de achtste Nieuwsbrief Duurzame Energie Oudewater. In deze editie blikken we terug op de tweede fase van het participatietraject over het Afwegingskader Grootchalige Duurzame Energie. Hierin heeft u feedback kunnen geven op het concept-Afwegingskader. Ook kijken we in deze nieuwsbrief kort vooruit naar het vervolgproces.

Wat is het Afwegingskader?

In het Afwegingskader wordt vastgelegd onder welke voorwaarden grootschalige duurzame energieprojecten worden toegestaan. Deze voorwaarden kunnen ruimtelijk, technisch of financieel zijn, maar gaan ook over wat Oudewater toelaatbaar vindt en welke gebieden we willen beschermen. Het Afwegingskader wordt gebruikt om aanvragen van ontwikkelaars te controleren. En het is de basis voor de bijdrage van Oudewater aan de Regionale Energiestrategie. Het Afwegingskader wordt geschreven op basis van inbreng uit de samenleving, advies van ruimtelijk en technisch experts, advies van de GGD, Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), wettelijke regels en verplichtingen en een advies van experts over lokaal zeggenschap.

Waarom maken we een Afwegingskader?

Het klimaat verandert en de effecten daarvan zijn steeds beter te zien. In het landelijke Klimaatakkoord zijn daarom afspraken gemaakt om klimaatverandering tegen te gaan. In dat Klimaatakkoord en in de Regionale Energiestrategie (RES) staan verplichtingen waaraan gemeenten moeten voldoen.

Om in Oudewater invulling aan te geven aan het klimaatakkoord is het ‘Uitvoeringsplan Energietransitie Oudewater’ vastgesteld. In dit uitvoeringsplan is de verplichting opgenomen om grootschalig duurzame energie op te wekken.

We weten dat we duurzame energie moeten gaan opwekken. Er is nog niet besloten hoe en hoeveel we in Oudewater op gaan wekken. Er is wel besloten dat we gaan bijdragen aan de Regionale Energiestrategie. Dit heeft effect op de leefomgeving en het landschap. Aan de andere kant biedt het ook kansen voor Oudewater, zoals mogelijke opbrengsten. Om samen te bepalen hoe Oudewater kan bijdragen aan de landelijke klimaatopgave, zijn we in maart en in september/oktober 2020 met inwoners in gesprek gegaan over de manier waarop we duurzaam energie gaan opwekken en welke gebieden we willen beschermen. Dit wordt samen met o.a. technische en ruimtelijke analyses vastgesteld in het ‘Afwegingskader’. De gemeenteraad besluit uiteindelijk over het Afwegingskader en de bijdrage aan de RES.

Zo bepalen we samen hoe Oudewater bijdraagt, welke gebieden we willen beschermen en onder welke voorwaarden er wat mogelijk is in onze gemeente.

Hoe heeft u tot nu toe kunnen meepraten?

In maart 2020 zijn twee inloopavonden georganiseerd waar u input kon geven over grootschalige duurzame energie in Oudewater. De input die is opgehaald tijdens deze inloopavonden is eerst samen met andere inbreng verwerkt in een concept-Afwegingskader. In september en oktober 2020 kon u tijdens vier avonden reageren op dit concept-Afwegingskader.

Aanwezigen kregen aan het begin van de avond een introductiefilm te zien, waarin werd toegelicht hoe het concept-Afwegingskader tot stand is gekomen. Daarna kwamen er verschillende onderdelen uit het concept-Afwegingskader aan bod. Er werd in kleinere groepen gesproken over de ruimtelijke onderdelen van het concept-Afwegingskader, over participatie en ook over de lokale bijdrage van Oudewater aan de RES U16.

Het verslag dat ook naar de gemeenteraad wordt gestuurd, kunt u lezen in de bijlage. Het verslag komt binnenkort ook beschikbaar op www.oudewater.nl/duurzame-energie.

Vervolg

Het proces om het Afwegingskader op te stellen is veelomvattend. Het college heeft hiervoor de volgende stappen voor ogen:

- In **februari 2021** volgen er digitale informatieavonden om terug te koppelen wat er is opgehaald in september en oktober 2020. Dan wordt ook toegelicht welke aanpassingen er in het concept-afwegingskader worden gemaakt.
- Naar verwachting in **maart 2021** volgt er eerst besluitvorming in de gemeenteraad over de hoogte van de bijdrage aan de Regionale Energiestrategie tot 2030 en de wijze van opwek tot 2030.
- Op basis van het raadsbesluit kan het concept-Afwegingskader vervolgens verder worden bijgewerkt. Dit concept zal naar verwachting in **april 2021** worden gepubliceerd voor schriftelijke reacties van inwoners en andere belanghebbenden.
- Deze reacties worden behandeld waarna het Afwegingskader naar verwachting in **juli 2021** ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Op de hoogte blijven?

Meer informatie over het Afwegingskader en het opwekken van duurzame energie in Oudewater leest u op www.oudewater.nl/duurzame-energie. Heeft u vragen of opmerkingen? Stuur een e-mail naar energietransitie@oudewater.nl. In verband met de kerstvakantie kan het wel zo zijn dat u wat later antwoord van ons krijgt. Wilt u zich afmelden of inschrijven voor deze nieuwsbrief? Ook dat kan met een mail aan energietransitie@oudewater.nl.

Met vriendelijke groet,
Team Energie
Gemeente Oudewater

Afwegingskader voor het opwekken van grootschalige duurzame energie in Oudewater

Resultaten fase 2

Gemeente Oudewater wil een redelijke bijdrage leveren aan de energietransitie, onder meer via het grootschalig opwekken van duurzame energie. Hiervoor wil de gemeente komen tot een helder Afwegingskader. Het Afwegingskader wordt geschreven op basis van de opbrengsten van de inloopavonden, advies van ruimtelijk en technisch experts, wettelijke regels en verplichtingen en een advies van experts over lokaal zeggenschap. In maart 2020 is de gemeente Oudewater van start gegaan met het participatietraject over het Afwegingskader voor grootschalige duurzame energie. Net als in Woerden, hier achter past een zin die duidelijk maakt waar dit stuk een verslag van is.

Het Afwegingskader geldt als basis voor de Regionale Energiestrategie (RES). Daarnaast kan op basis van het Afwegingskader vergunningverlening plaatsvinden. EMMA en Generation.Energy ondersteunen de gemeenten in het komen tot een Afwegingskader. Naar verwachting zal het Afwegingskader in de eerste helft van 2021 ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Wat leest u in deze rapportage?

<i>Alle fases</i>	1
Opbrengsten interviews fase 0	1
Breed gedeelde opvattingen inloopavonden fase 1	2
Fase 2: in gesprek over het concept-Afwegingskader	2
Fase 2b: inwoners terugkoppelen over het hun verwerkte input	2
Fase 3: schriftelijke reacties en bestuurlijke besluitvorming	2
<i>Fase 2 toegelicht</i>	3
Webinar over de Regionale Energiestrategie (RES)	3
Fysieke (en online) inloopavonden	3
<i>Aankondigingen</i>	9
<i>Vervolg: Fase 2b</i>	9

Alle fases

Het proces om tot een Afwegingskader te komen, bestaat uit meerdere fases:

- Fase 0 (januari t/m februari 2020): scenario's maken met lokale experts/specialisten en interviews met stakeholders.
- Fase 1 (maart 2020): in gesprek met inwoners over de gemaakte scenario's.
- Fase 2a (september t/m begin oktober 2020): in gesprek met inwoners over het concept-Afwegingskader. In verband met de coronamaatregelen is deze fase een aantal maanden uitgesteld.
- Fase 2b (december 2020): inwoners terugkoppelen over het hun verwerkte input in het Afwegingskader. Over de invulling van de informatieavonden en hoe deze terugkoppeling precies vorm krijgt, zal tijdig met inwoners worden gecommuniceerd.
- Fase 3 (nader in te vullen): bestuurlijke besluitvorming en schriftelijke reacties.

Opbrengsten interviews fase 0

Geïnterviewde

- Energiecoöperatie Lek en IJsselstein
- Energie Oudewater
- Bedrijven Vereniging Oudewater
- Stichting Hugo Kotestein
- LTO-Noord, afdeling Zuid-West Utrecht
- MooiSticht

Belangrijkste geluiden

- In het merendeel van de interviews gehoord: gemeente is te afwachtend
 - Beleid is onduidelijk. Gemeente loopt achter het Rijk aan.
 - Samenwerking met andere gemeenten en Omgevingsvisie ontbreekt.
 - Communicatie ontbreekt.
 - Gemeente onderneemt geen concrete actie: uitzetten van subsidies, begrip en bewustwording creëren bij inwoners, faciliteren van ondernemers.
- Verschil van mening over beperkingen voor windmolens en zonnevelden in Oudewater door natuurgebieden en cultuurhistorische waarden. Goed dat ze er zijn vs. regelgeving houdt duurzame energieprojecten tegen.
- In het merendeel van de interviews gehoord: het behoud van het (open) landschap is belangrijk. Dit argument wordt gebruikt tegen zowel windmolens als zonnevelden.
- Vaker gehoord: inwoners Oudewater zijn nog weinig bezig met de energietransitie. Er zijn weinig collectieve initiatieven. Wel zijn er individuele initiatieven voor zonnepanelen op huizen van inwoners en ondernemers.
- LTO: Boeren willen agrarische grond niet opgeven voor zonnevelden.
 - Enkele sturende opmerkingen:
 - Eerst kijken naar de mogelijkheden van zonnepanelen. Daarna kleine windmolens en dan pas grotere windmolens.
 - Opwek zoveel mogelijk in structuur inpassen.

Breed gedeelde opvattingen inloopavonden fase 1

- In fase 1 is geen duidelijke voorkeur ontdekt voor het opwekken van duurzame energie door zonnevelden of windmolens. Beide manieren van opwekken ontvingen tijdens de inloopavonden voor- en tegenargumenten.
- Wel hebben lijkt er een brede overeenstemming lijkt te bestaan over de soorten windturbines en zonnepanelen, en over enkele voorwaarden voor het opwekken van duurzame energie.
 - Met betrekking tot windturbines werd in de eerste fase de optie om door de hele gemeente grote aantallen kleine windturbines (20 meter tiphoogte) te spreiden, door een meerderheid van de inwoners afgewezen. Het andere uiterste, een kleiner aantal grote windturbines, werd door een meerderheid gezien als de betere of minder slechte optie: 'als het dan toch moet'. Het voornaamste argument hiervoor was dat veel kleine windmolens zouden zorgen voor "verrommeling van het landschap".
 - Ook met betrekking tot zonnepanelen werd de optie van kleinschalig en gespreid door een groot deel afgewezen, en door vrijwel niemand als positief aangemerkt. Voor zonnepanelen ging tijdens de eerste avonden de voorkeur uit naar clustering op een beperkt aantal locaties.
 - Een vaak gehoorde opmerking bij zonnevelden: "Benut alle daken maximaal, vooral van bedrijven en industrie, zodat het open landschap behouden blijft en agrarisch grondgebied beschikbaar blijft".
- Het open landschap wordt algemeen hooggewaardeerd en moet zoveel mogelijk behouden blijven. 'Dichtbij' (lint)bebouwing wil men geen windturbines of zonnepanelen; wat als dichtbij gezien wordt zal nader onderzocht moeten worden.

Fase 2: in gesprek over het concept-Afwegingskader

Op basis van alle input is er eerst een concept-Afwegingskader opgesteld. Het gaat om de opbrengsten van de inloopavonden en interviews, advies van ruimtelijken technisch experts, wettelijke regels en verplichtingen en een advies van experts over lokaal zeggenschap. Tijdens de tweede fase is dit concept-Afwegingskader besproken. Tijdens de fysieke en online avonden konden inwoners hierop reageren*. Aan het einde van deze fase wordt het concept Afwegingskader bijgewerkt.

*In de originele opzet stond oorspronkelijk 1 fysieke en 1 online avond. Wegens grote belangstelling zijn er 2 fysieke avonden toegevoegd. Vanwege de aangescherpte coronamaatregelen is na de 2^e fysieke avond besloten online verder te gaan.

Fase 2b: inwoners terugkoppelen over het hun verwerkte input in het Afwegingskader

In fase 2b wordt teruggekoppeld wat er is opgehaald tijdens de avonden in september en oktober. Ook wordt er toegelicht welke wijzigingen er in het concept-Afwegingskader zijn gemaakt op basis van de inbreng in fase 2a. Dit gebeurt in de vorm van twee digitale informatieavonden, de planning hiervoor volgt.

Fase 3: schriftelijke reacties en bestuurlijke besluitvorming

In fase 3 wordt het definitieve Afwegingskader voorgelegd aan het college, waarna inwoners de tijd krijgen om via een schriftelijke reacties hun mening te geven. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad een besluit over het definitieve Afwegingskader.

Fase 2 toegelicht

Webinar over de Regionale Energiestrategie (RES)

Op 9 september organiseerde gemeente Oudewater samen met zeven andere gemeenten uit de RES-regio U16 een webinar om meer informatie te geven over de Regionale Energiestrategie (RES) en wat dat betekent voor de gemeenten. Tijdens het webinar waren ruim 200 aanwezigen, met ongeveer 35 aanwezigen uit Oudewater. Daarnaast is het webinar nog 200 keer bekeken en is het webinar nog steeds terug te kijken via de [website van de RES U16](#) en op [YouTube](#).

Programma en sfeerimpressie

Het webinar was bedoeld om meer te vertellen over de RES. Wat is een RES precies? Wat is het effect van de RES op het landschap? Wat betekent de RES voor u als inwoner? En hoe kunnen inwoners over de RES meepraten? Tijdens het webinar kregen kijkers via een aantal presentaties, panelgesprekken en een introductiefilmpje meer informatie op de bovenstaande vragen. Inwoners konden tijdens het webinar vragen stellen aan de panelleden. Alle vragen uit de chat worden verzameld (met antwoorden) op de website van de [RES](#). Het volledige programma van het webinar vindt u in de bijlage.

Onderstaande vindt u de meest gehoorde reacties uit de chat:

- Inwoners maken zich zorgen over de democratische legitimiteit van de RES'en. "Wie bepaalt uiteindelijk wat de regio gaat opwekken en waar dit dan gaat landen?"
- Inwoners vragen zich af hoe de verhouding is tussen de gemeentes in de RES U16? Wat gebeurt er als een gemeente niks wil opwekken?
- Inwoners willen weten waarom er in de RES alleen wordt gekeken naar wind en zonne-energie.
- Inwoners willen weten of er ook al wordt gekeken naar windmolens op zee.
- Inwoners zijn benieuwd naar alternatieve manieren van het opwekken van duurzame energie, anders dan via zonnevelden en windmolens. Inwoners benadrukken dat de regio innovaties goed in de gaten moet houden, zodat in de toekomst duurzame energie ook opgewekt kan worden door alternatieven dan zonnevelden en windmolens.
- Inwoners maken zich zorgen over het negatieve effect dat windmolens en zonnevelden hebben op het landschap en de natuur van de RES U16 en gezondheid van inwoners.
- Inwoners zijn benieuwd naar de manier waarop participatie een plek krijgt in de RES. Hoe wordt input van inwoners meegenomen?

Fysieke (en online) inloopavonden

Data, locatie en aanwezigen

- 16 september, Eetcafé de Dijketelg (50 aanmeldingen, +- 45 aanwezigen)
- 23 september, online avond (30 aanmeldingen, +- 25 aanwezigen)
- 28 september, Partycentrum De Klepper (50 aanmeldingen, +- 45 aanwezigen)
- 7 oktober, online avond (oorspronkelijk fysiek in De Boezem, 75 aanmeldingen, +-40 aanwezigen)

Doelen

1. Inwoners meenemen in de periode maart tot september door:
 - Inwoners te informeren over het Afwegingskader en hoe deze is opgebouwd, namelijk uit het participatieproces dat zich tot nu toe heeft afgespeeld, en analyses van lokale experts en adviseurs.

- Inwoners informeren over de relatie tussen het Afwegingskader, de RES en het klimaatakkoord.
 - Inwoners vertellen waar het Afwegingskader uit bestaat en wat erin staat.
2. Inwoners vragen feedback te geven op het concept-Afwegingskader door:
 - Inwoners te laten reageren op de voorwaarden die per thema/landschapstype zijn aangegeven in het concept-Afwegingskader.
 - Inwoners te vragen naar hun prioritering van verschillende zoekgebieden.
 - Inwoners te vragen welke voorwaarden zij belangrijk vinden voor participatie.
 3. Inwoners vragen mee te denken over de bijdrage van Oudewater aan de RES.

Sfeerimpressie

De fysieke en online avonden in Oudewater waren allemaal drukbezocht. Vanwege de grote belangstelling zijn er 2 extra avonden georganiseerd. Er waren veel kritische geluiden te horen. Voornamelijk op de eventuele komst van windmolens. Maar ook op het proces. Veel inwoners beargumenteerden dat de twee avonden in maart te weinig waren om tot een dergelijk concept-Afwegingskader te komen. Men vond dat bij het participatietraject rondom het Afwegingskader tot nu toe te weinig inwoners betrokken zijn geweest. Hierdoor waren veel inwoners van mening dat het tegengeluid te weinig gehoord is. Een aantal inwoners had na de inloopavonden in maart de beelden van de scenario's, die bedoeld waren als gespreksstarter, gezien zonder enige toelichting. Dit zorgde voor veel kritische geluiden, onrust en zorgen onder inwoners.

Programma tijdens de inloopavonden

Tijdens de inloopavonden kregen inwoners eerst een introductiefilm te zien, waarin het proces tot het concept-Afwegingskader werd toegelicht. Daarna konden inwoners over de verschillende onderdelen uit het Afwegingskader meepraten. Het concept-Afwegingskader bevat veel informatie. Tijdens de avond was de informatie daarom verdeeld over verschillende tafels/digitale break-out rooms waar inwoners in gesprek gingen en feedback konden geven op het concept-Afwegingskader. De voorwaarden die aan deze tafels/ in digitale break-out rooms werden besproken gelden voor de gehele gemeente, of specifieke landschapstypes:

- **Landschapsvoorwaarden:** De gemeente is in twee verschillende landschapstypes opgedeeld: 1) bebouwde omgeving en 2) het open landschap. Per landschapstype werd uitgelegd wat de voorwaarden zijn zoals die zijn opgehaald uit de eerdere fase. Hierna werd aan inwoners gevraagd feedback te geven op de voorwaarden.
- **Participatie:** Hoe moeten inwoners betrokken worden bij projecten en hoe moet financiële participatie mogelijk worden gemaakt. Over deze vraag gingen inwoners in gesprek.
- **Locatieprioritering:** Na de voorwaarden voor de ruimtelijke onderwerpen en participatie te hebben besproken, hebben we inwoners gevraagd een locatieprioritering aan te geven. Waar zou u als eerste en waar juist als laatste beginnen met het opwekken van duurzame energie?
- **Regionale Energiestrategie (RES)** en de bijdrage die gemeente Oudewater zou kunnen leveren op basis van de voorwaarden.

De posters gebruikt tijdens de inloopavonden vindt u in de bijlage.

Belangrijkste opbrengsten

Algemeen

- Inwoners vinden dat er tot nu toe te weinig inwoners zijn gesproken om tot een dergelijk concept-Afwegingskader te kunnen komen.

- Het concept-Afwegingskader is volgens velen niet representatief voor de inwoners van Oudewater.
- Inwoners zijn kritisch over de selectie van onderzoeken die ten grondslag liggen aan het concept-Afwegingskader en de manier waarop die onderzoeken gebruikt zijn.
- Ook vinden inwoners dat gemeentegrenzen een vertekend beeld geven. Men weet niet wat er aan de andere kant van de grens staat, omdat de delen buiten de gemeente Oudewater niet zichtbaar zijn gemaakt.
- Het is belangrijk dat de gemeente duidelijk communiceert wat de status van het Afwegingskader is. Meerdere inwoners maken zich zorgen dat er onverwachts grote projecten gerealiseerd worden.
- Op het moment dat er een initiatief voor een concreet energieproject ligt, willen inwoners zo vroeg mogelijk betrokken worden.
- Gesprekken over financiële participatie komen lastiger op gang dan procesparticipatie. Inwoners hebben daarvoor vaak te weinig zicht op de verschillende mogelijkheden voor het participeren in een energieproject en geven daarbij aan dat ze graag meer concrete voorbeelden zouden zien.

Windmolens

- In deze fase is een veel sterker geluid tegen grootschalige windmolens te horen dan tijdens de eerste fase in maart. Aanwezige inwoners zijn vrijwel unaniem tegen de komst van grootschalige (180m en 240m tiphoogte) windmolens.
- Inwoners staan in deze fase veel positiever tegenover kleinschalige windmolens (20m tiphoogte) op het eigen erg. Waar in fase 1 nog een merendeel van de inwoners tegen de komst van veel kleinschalige windmolens was, zijn inwoners in deze fase positiever over kleinschalige windmolens.
- Inwoners maken zich zorgen over de gezondheidseffecten van windmolens en vinden dat deze aspecten een duidelijkere plek moeten krijgen in het Afwegingskader.
- In het Afwegingskader moet volgens inwoners meer rekening gehouden worden met:
 - Slagschaduw van windmolens
 - Gezondheidseffecten van windmolens
 - Laagfrequent geluid dat windmolens produceren
- Inwoners vinden dat er een aanvullende zichtlijnen-analyse gedaan moet worden. Uit deze analyse moet duidelijk worden vanaf welke afstand windmolens zichtbaar zijn in de gemeente.

Zonnevelden

- Inwoners vinden zonnevelden op daken een maatschappelijk geaccepteerde manier om duurzame energie op te wekken.
- Als zonnevelden op daken niet genoeg energie opleveren om te voldoen aan de opgave, willen inwoners zonnepanelen het liefst op plekken waar ze de zonnevelden zo min mogelijk kunnen zien.
- Er moet meer rekening gehouden worden met het negatieve effect dat zonnevelden hebben op biodiversiteit, weidevogels en natuurgrond.
- Inwoners willen meer informatie over de landschappelijke inpassing van zonnevelden. Hoe kan een zonneveld worden ingepast in een open landschap?

Opbrengsten per tafel

Open landschap

Bij de poster over het open landschap werd gevraagd feedback te geven over het deel van Oudewater dat gekenmerkt wordt als 'open landschap'. Inwoners konden met post-its en stickers aangeven met welke voorwaarden zij het wel of niet eens waren en konden voorwaarden toevoegen die zij misten. Onderstaande vindt u in grote lijnen de opmerkingen:

- Er is een bijna eenduidig geluid van inwoners tegen windmolens in het open landschap te horen.
- Inwoners zijn kritisch over de totstandkoming van deze gebieden. Inwoners willen meer zichtzicht in:
 - De experts die betrokken zijn geweest bij het opstellen van de voorwaarden per gebied.
 - Welke analyses en modellen ten grondslag liggen aan het Afwegingskader.
 - Hoe tot de afstanden tussen woningen in grootschalige opwek gekomen is.
- Het stukje van zone F dat boven het spoor loopt, wordt gezien als een gebied dat los staat van F. Zone F zou opgesplitst moeten worden in twee losse gebieden.
- In het Afwegingskader moet in aantal hectares duidelijk gemaakt worden wanneer een zonneveld kleinschalig of grootschalig is.
- Ditzelfde geldt voor windmolens. Er moet in het Afwegingskader duidelijk staan wat de tiphoogte is van kleinschalige, of grootschalige windmolen.
- In het Afwegingskader moet duidelijker worden gemaakt waar de ene zone eindigt en de andere begint.

Bebouwde omgeving

Bij de poster over de bebouwde omgeving werd gevraagd feedback te geven over het deel van Oudewater dat wordt gekenmerkt als 'bebouwde omgeving'. Inwoners konden met post-its en stickers aangeven met welke voorwaarden zij het wel of niet eens waren en konden voorwaarden toevoegen die zij misten. Onderstaande vindt u in grote lijnen de opmerkingen:

- Aan de randen van gemeente Oudewater is ook lintbebouwing, maar dat staat nu niet in het Afwegingskader. Dit willen inwoners wel terug kunnen zien in het Afwegingskader.
- Onder aanwezige inwoners is er een bijna unanieme voorkeur voor zonnepanelen op grote daken.
- De afstand tussen een windmolen en bebouwing moet in heel Oudewater hetzelfde zijn, ook de afstand tussen windmolens en losse huizen.
- Het gebied H 'Industrieterrein Tappersheul' moeten heten 'Gebied rondom Tappersheul'. Door deze titel verwachten inwoners dat het gaat over het industrieterrein zelf.

Participatie

Bij de poster over participatie kregen inwoners meer informatie over procesparticipatie en financiële participatie. Inwoners werd gevraagd aan te geven wanneer zij betrokken willen worden wanneer er plannen zijn om een windmolen of zonneveld te bouwen. Ook konden inwoners aangeven welke vormen van financiële participatie hun voorkeur hebben. Hieronder leest u in grote lijnen wat inwoners hebben aangegeven:

Procesparticipatie

- Inwoners willen zo vroeg mogelijk meepraten over de realisatie van projecten om duurzame energie op te wekken en geven vrijwel unaniem aan in de verkenningsfase te willen worden betrokken. De andere fases worden als te laat gezien. Er is weinig vertrouwen dat er na de verkenningsfase nog betekenisvolle wijzigingen mogelijk zijn.

- Inwoners willen meer duidelijkheid over de gezondheidseffecten en milieueffecten van windmolens en zonnevelden en vinden dat daar in het Afwegingskader meer aandacht voor moet zijn.
- Men vindt dat iedereen mee moet kunnen beslissen, omdat iedereen er last van heeft. Wel vinden inwoners dat er een gradatie in mate van betrekken nodig is. Inwoners die het dichtste bij de zonnevelden of windmolens wonen, moeten het meeste zeggenschap hebben.
- Zeker omwonenden die in het zicht van een duurzaam energieproject wonen, moeten actief betrokken worden bij het lokale energieproject. Dit geldt zowel in de verkennings- als in de ontwerpfase, bijvoorbeeld over de exacte locatie, het ontwerp, de landschappelijke inpassing, financiële regelingen en andere randvoorwaarden.
- Het is belangrijk dat de hele gemeente tijdig geïnformeerd wordt wanneer een initiatiefnemer zich meldt bij de gemeente. Dit kan via een advertentie in de krant, maar hiermee worden nog onvoldoende inwoners bereikt. Informeer ook via flyers, via onlinekanalen en met een brief. Met name communicatie via een brief (huis-aan-huis) wordt op prijs gesteld.

Financiële participatie:

- Gesprekken over financiële participatie komen lastiger op gang dan procesparticipatie. Inwoners hebben daarvoor vaak te weinig zicht op de verschillende mogelijkheden voor het participeren in een energieproject en geven daarbij aan dat ze graag meer concrete voorbeelden zouden zien.
- Inwoners zijn ook bezorgd dat er te weinig financiële vergoeding wordt gegeven aan inwoners van huizen die in waarde dalen door het plaatsen van windmolens/zonnevelden. Men verwacht dat een financiële vergoeding voor de waardedaling van hun huis nooit genoeg zal zijn. Zie: "Kamerbrief over onderzoeksrapport waardeontwikkeling huizen nabij windturbines en zonneparken" (DGKE-WO/19288532).
- Veel inwoners willen dat de gemeente in het Afwegingskader opneemt hoe de gemeente omgaat met bepaalde scenario's. Bijvoorbeeld wat er gebeurt als een initiatiefnemer meer dan het bod wil opwekken of als te weinig inwoners zich melden om uiteindelijk de 50% lokaal eigendom te realiseren.
- Inwoners vinden het belangrijk dat opbrengsten van energieprojecten terugvloeien naar de lokale omgeving. Inwoners willen voorkomen dat projectontwikkelaars 'van buiten' ervandoor gaan met de winst uit lokale energieprojecten. Dat projectontwikkelaars de lusten krijgen en de omwonenden de lasten dragen. Een aantal inwoners ziet helemaal geen rol voor professionele ontwikkelaars.

Prioritering

Na de voorwaarden voor de ruimtelijke onderwerpen en participatie te hebben besproken, gingen inwoners in gesprek over locatieprioritering. Waar zou u als eerste en waar juist als laatste beginnen met het opwekken van duurzame energie? Na het beantwoorden van deze vraag kregen inwoners de concept-prioritering te zien, die is gemaakt op basis van de opbrengsten uit fase 1 en de visie van lokale experts.

Prioritering opgehaald in fase 2

De onderstaande tabel is een weergave van de mening van inwoners. De zones met het nummer 1 in fase 2 het meest gekozen. Tijdens de digitale inloopavonden in fase 2 is deze voorkeur uitgevraagd via een digitale poll. Niet alle deelnemers konden de poll tijdens de avond zien. Ook

vonden inwoners de poll minder genuanceerd dan een fysieke poster met post-its. Om deze redenen is de onderstaande uitslag niet voorzien van exacte cijfers, maar laat de tabel een grove voorkeur tijdens de inloopavonden zien.

Top 4	Meest geschikt voor zonne-energie	Minst geschikt voor zonne-energie	Meest geschikt voor windenergie	Minst geschikt voor windenergie
1	E – zon op dak	A – open landschap	Vrijwel unaniem geen grootschalige windenergie	Geen grootschalige windenergie
2	F – (met name langs het spoor)	B – open landschap	Alleen kleinschalig op het eigen erf (20 meter tiphoopte)	Een enkele stem voor F – open landschap
3	H – langs het industrieterrein	C & D – open landschap	Een enkele stem voor H – industrieterrein	Een enkele stem voor E - bebouwing
4	G – langs de grens met Lopik	F – open landschap	Een enkele stem voor G – grens met Lopik	Een enkele stem voor G – grens met Lopik

RES

Bij het onderdeel over de RES werd inwoners gevraagd wat zij een redelijke lokale bijdragen vinden aan de regionale opgave. Om een beeld te geven van de mogelijkheden werden de drie onderstaande opties voorgelegd:

Aantal zonnevelden/ windmolens	Optie 1: 50% eigen elektriciteitsverbruik in 2030 duurzaam opwekken	Optie 2: 51% eigen elektriciteitsverbruik in 2030 duurzaam opwekken	Optie 3: 100% eigen elektriciteitsverbruik in 2030 duurzaam opwekken
Zon op dak	97% van het geschikte dakoppervlakte vol	100% van het geschikte dakoppervlakte vol	100% van het geschikte dakoppervlakte vol
Zon op land	Geen zon op land	Geen zon op land	15 hectare zonneveld
Windmolens	Geen windmolens	Geen windmolens	0,5 windmolen (240 m tiphoopte)

Belangrijkste opbrengsten uit de gesprekken:

- Er is een vrijwel unaniem geluid tegen grootschalige windmolens te horen.
- Een meerderheid (60 – 70%) wil graag 50% van het lokale energieverbruik opwekken met duurzame energie in 2030 (optie 1). Meest gehoorde argumenten:
 - “Bij 50% van het eigen elektriciteitsverbruik is er geen grootschalig zon en geen grootschalig wind nodig, alleen 97% van de geschikte daken, dat vinden we acceptabel”.
 - “We moeten in Oudewater niet te hard van stapel lopen. Er zouden innovaties kunnen plaatsvinden die ervoor zorgen dat het niet nodig is om meer zonnevelden of windmolens te plaatsen. Op die manier kan ons landschap behouden blijven”.
- Een minderheid (30 – 40%) vindt dat Oudewater 100% van het eigen elektriciteitsverbruik kan opwekken, mits dit met zonnevelden wordt opgewekt. Meest gehoorde argument: “Er is genoeg ruimte in Oudewater en omstreken om duurzame energie op te wekken. Die kans moet ook benut worden. Op voorwaarde dat het geen grootschalige windenergie is”.

- Inwoners benadrukken het belang van overleg met buurgemeenten en vragen zich af in hoeverre er nu al overleg plaatsvindt. Er is goede afstemming nodig om tezamen aan de regionale opgave te voldoen.
- Inwoners vinden het storend dat kleine installaties van zonnepanelen op de daken van huizen niet meetellen in het bod naar het Rijk.
- Veel inwoners vinden het raar dat er alleen wordt gekeken naar het opwekken van duurzame energie door middel van windmolens en zonnevelden en benadrukken dat Nederland meer oog moet hebben voor alternatieve innovaties.

Aankondigingen

- Vanaf begin september hebben gedurende fase 2 meerdere berichten in de Ijsselbode gestaan.
- Vanaf begin september zijn er gedurende fase 2 meerdere nieuwsbrieven gestuurd.
- Vanaf begin september zijn er meerdere nieuwsberichten gepubliceerd op de website van de gemeente die ook zijn verstuurd via de algemene digitale nieuwsbrief van de gemeente.
- Website-pagina op de gemeentewebsite is geüpdatet op het moment dat er nieuwe aankondigingen plaatsvonden, of aanpassingen in het traject waren.
- De tweede fase is aangekondigd via een digitaal bord in de gemeente.
- De tweede fase is aangekondigd via de social mediakanalen van de gemeente.
- Contact gezocht met AD voor extra ruchtbaarheid voor meepraten.

Vervolg: Fase 2b

In fase 2b wordt teruggekoppeld wat er is opgehaald tijdens de avonden in september en oktober. Ook wordt er toegelicht welke wijzigingen er in het concept-Afwegingskader zijn gemaakt op basis van de inbreng in fase 2a. Dit gebeurt in de vorm van twee digitale informatieavonden, de planning hiervoor volgt.

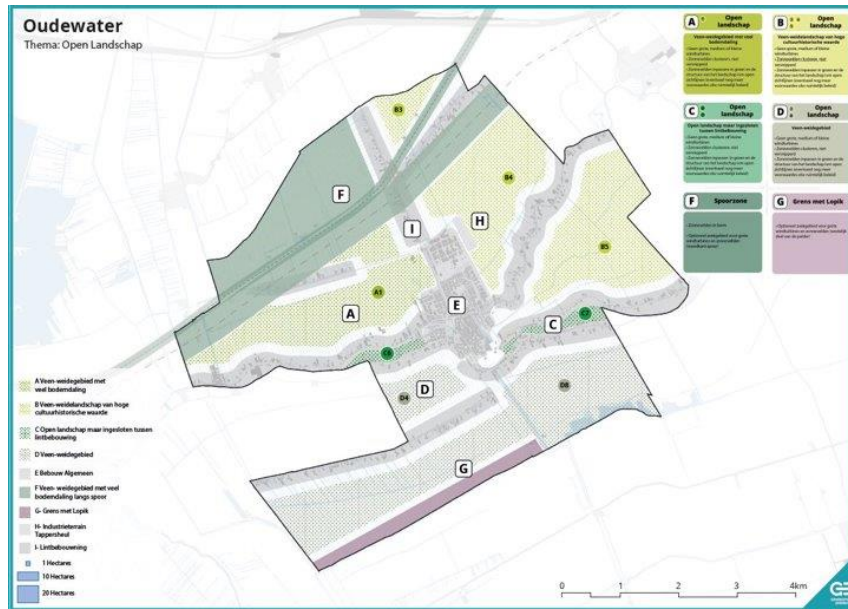
Resultaten uit van fase 2a en 2b worden meegenomen in het definitieve Afwegingskader. Naast deze opbrengsten wordt het definitieve Afwegingskader gevormd door:

- Alle opbrengsten uit fase 1
- Een technische analyse
- De ruimtelijke visie van stedenbouwkundigen
- Landschapsexperts
- De adviescommissie MooiSticht
- Het advies van experts over lokaal zeggenschap
- Mails ontvangen via energietransitie@oudewater.nl
- Het advies van GGD, VRU en ODRU over gezondheid, veiligheid en milieu
- Het advies van Stedin over de inpasbaarheid in het elektriciteitsnetwerk

Bijlagen

Posters gebruikt tijdens fase 2a

Open landschap

A: Veenweidegebied met veel bodemdaling

- Geen grote, medium of kleine windturbines
- Zonnevelden clusteren, niet versnipperd
- Zonnevelden inpassen in groen en de structuur van het landschap i.v.m. open zichtlijnen (eventueel nog meer voorwaarden o.b.v. ruimtelijk beleid)
- In deze zone zijn voor ontwikkeling van wind restricties omtrent veiligheid en milieu van kracht; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- Deze zone omvat delen die minder geschikt zijn voor zonnevelden vanwege de landschappelijke structuren; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone kan de biodiversiteit versterkt worden (eventueel in combinatie met zonnepanelen).
- In deze zone is veel sprake van bodemdaling, dit kan een koppel opgave zijn met zonnevelden.
- In deze zone zijn elementen van cultuurhistorische waarde. Dit heeft invloed op de inpassing van duurzame energie.

B: Veenweidegebied van hoge cultuurhistorische waarde

- Geen grote, medium of kleine windturbines
- Zonnevelden clusteren, niet versnipperd
- Zonnevelden inpassen in groen en de structuur van het landschap i.v.m. open zichtlijnen (eventueel nog meer voorwaarden o.b.v. ruimtelijk beleid)
- In deze zone (specifiek B4) gelden toetsingsvlakken in het kader van windturbines; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- Deze zone is minder geschikt voor zonnevelden vanwege de landschappelijke structuren.
- In deze zone kan de biodiversiteit versterkt worden (eventueel in combinatie met zonnepanelen).
- In deze zone kan sprake zijn van droogte. Dit kan een koppel opgave vormen met de ontwikkeling van zonnevelden
- In deze zone (B4) zijn elementen van cultuurhistorische waarde. Dit heeft invloed op de inpassing van duurzame energie
- Deze zone grenst aan een natuurgebied. Dit heeft invloed op de inpassingsvoorwaarden van duurzame energie; hiermee wordt rekening gehouden.

C: Veenweidegebied tussen de lintbebouwing

- Geen grote, medium of kleine windturbines
- Geen zonnevelden op het veld
- In deze zone gelden toetsingsvlakken in het kader van windturbines; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.

D: Veenweidegebied, zuidzijde IJssel

- Geen grote, medium of kleine windturbines
- Zonnevelden clusteren, niet versnipperd
- Zonnevelden inpassen in groen en de structuur van het landschap i.v.m. open zichtlijnen
- In deze zone zijn voor ontwikkeling van wind restricties omtrent veiligheid en milieu van kracht; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone gelden toetsingsvlakken in het kader van windturbines; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- Deze zone omvat delen die minder geschikt zijn voor zonnevelden vanwege de landschappelijke structuren; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone kan de zone met hoge biodiversiteit uitgebreid worden (eventueel in combinatie met zonnepanelen).
- In deze zone is veel sprake van bodemdaling, dit kan een gekoppeld worden met ontwikkeling zonnevelden.
- In deze zone zijn elementen van cultuurhistorische waarde. Dit heeft invloed op de inpassing van duurzame energie.

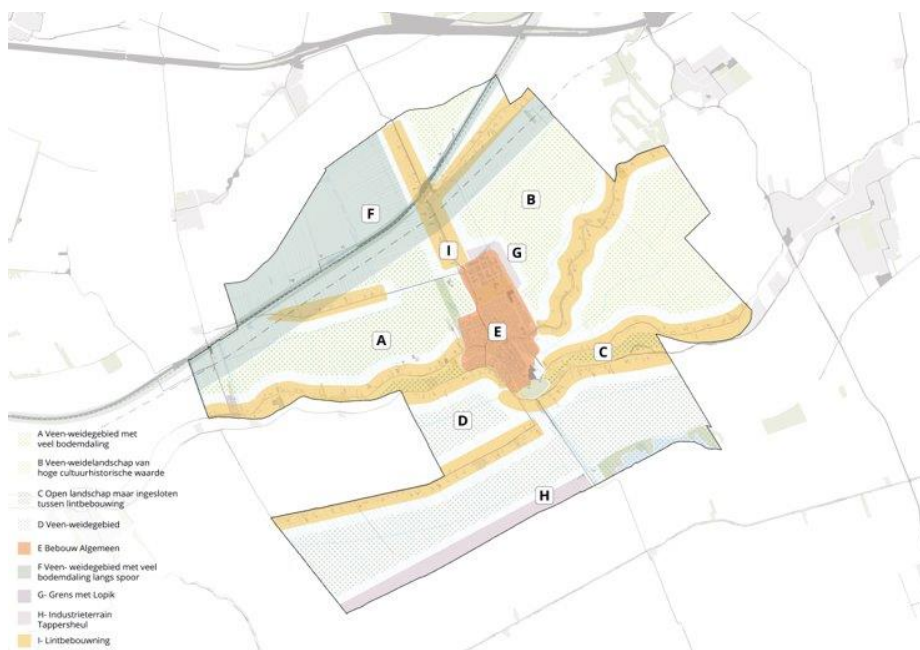
F: Veenweidegebied met veel bodemdaling, langs spoor

- Zonnevelden in berm
- Zonnevelden i.c.m. bodemdalingsopgave, in afstemming met buurgemeenten
- Optioneel zoekgebied voor grote windturbines en zonnevelden (noordkant spoor), in afstemming met buurgemeenten
- In deze zone zijn voor ontwikkeling van wind restricties omtrent veiligheid en milieu van kracht (zie bijlage restricties wind; hiermee wordt rekening gehouden).
- In deze zone gelden toetsingsvlakken in het kader van windturbines; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone is sprake van een hoge geluidswaarde. Dit kan een koppel opgaven zijn bij de ontwikkeling van duurzame energie.
- Deze zone grenst aan een natuurgebied. Dit heeft invloed op de inpassingsvoorwaarden van duurzame energie.

G: Grens met Lopik

- Optioneel zoekgebied voor grote zonnevelden (westelijk deel van de polder)
- Optioneel zoekgebied voor grote windturbines op landschaplijn langs gemeentegrens (regionale afstemming is noodzakelijk)
- Onderdeel van lijnen in het landschap op grotere schaal
- In deze zone gelden toetsingsvlakken in het kader van windturbines; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- Deze zone omvat delen die minder geschikt zijn voor zonnevelden vanwege de landschappelijke structuren.
- In deze zone kan de zone met hoge biodiversiteit uitgebreid worden (eventueel in combinatie met zonnepanelen).
- In deze zone is veel sprake van bodemdaling, dit kan een koppel opgave zijn met zonnevelden.
- Deze zone grenst aan een natuurgebied. Dit heeft invloed op de inpassingsvoorwaarden van duurzame energie.

Bebouwde omgeving

E: Bebouwd gebied, algemeen

- Zonnepanelen op daken,
- Dichtbij bebouwing geen windturbines of panelen op velden
- Er moet rekening worden gehouden met monumentale daken bij de inpassing van zonnepanelen op dak.
- In deze zone zijn voor ontwikkeling van wind restricties omtrent veiligheid en milieu van kracht; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn elementen van cultuurhistorische waarde. Dit heeft invloed op de inpassing van duurzame energie.

I: Lintbebouwing

- Dichtbij geen grootschalige zonnevelden en windturbines
- Zonnevelden mogelijk op bebouwd oppervlak (erf) zolang het visueel onderdeel blijft van erfensemble.
- Kleinschalige bedrijfsterreinen (grondbedrijven, aannemerijen e.d.) langs de linten in het buitengebied kunnen transformeren naar zonnevelden als de bedrijfsgebouwen worden gesaneerd.
- In deze zone zijn voor ontwikkeling van wind restricties omtrent veiligheid en milieu van kracht; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone zijn elementen van cultuurhistorische waarde (vooral I17, I12 en I2). Dit heeft invloed op de inpassing van duurzame energie.
- In deze zone is sprake van een hoge geluidswaarde. Dit kan gekoppeld worden aan de ontwikkeling van duurzame energie.

H: Industrierrein Tappersheul

- Optioneel zoekgebied voor kleine windturbines en zonnevelden (ten oosten), ingepast in groen. Het zoekgebied ligt ten oosten van de bestaande recreatieve groenstrook.
- Daken bedrijven maximaal benutten
- In deze zone zijn voor zonnevelden toetsingsvlakken geldig; hiermee wordt rekening gehouden.
- In deze zone is sprake van een hoge geluidswaarde. Dit kan een koppel opgaven zijn bij de ontwikkeling van duurzame energie.

Participatie

Hoe wil jij betrokken worden bij de opwek van duurzame energie?

Prioritering

Op welke zones zou Oudewater als eerst in moeten zetten?

Concept volgorde

zon		wind	
VOORKEURSZONES	E - bebouwing	VOORKEURS ZONE	F - open landschap
	F - open landschap		G - grens Lopik
	B3 - open landschap		H - industrieterrein
	D - open landschap		A - open landschap
	I - lintbebouwing		B - open landschap
	H - industrieterrein		C - open landschap
MINSTE VOORKEUR	G - grens Lopik	MINSTE VOORKEUR	D - open landschap
	A - open landschap		E - bebouwing
	B - open landschap		I - lintbebouwing
	C - open landschap		

RES

Optie 1

Wat betekent dat:

+ Alle grote daken

=

51 % verwachte
eigen gebruik 2030

100 %
PV OP GESCHIKTE GROTE DAKEN
(30%)

Optie 2

Wat betekent dat:

+ 50 procent van het verwachte eigen elektriciteitsverbruik in 2030

97 %
PV OP GESCHIKTE GROTE DAKEN
(30%)

E:M+MA.

OUDEWATER

Optie 3

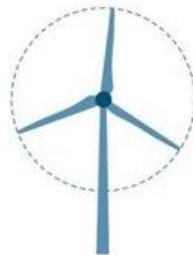
Wat betekent dat:

+ 100 procent van het verwachte eigen elektriciteitsverbruik in 2030

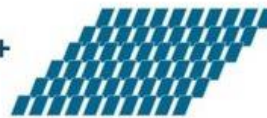
100 %
PV OP GESCHIKTE GROTE DAKEN
(30%)

+

0,5
WINDTURBINES
(5,6 MW; 240m)

+

15
HA ZONNEVELD

E:M+MA.

OUDEWATER

Programma webinar over de RES U16

Om inwoners van de regio U16 zo goed mogelijk te informeren over de Regionale Energiestrategie en wat hen de komende tijd te wachten staat, is EMMA door de regio gevraagd om een webinar te organiseren over de RES. Onderstaande het programma van het webinar.

Praktische informatie

- Datum: 9 september
- Tijd: 20.00 – 21.30 uur
- Locatie: Zoom: <https://us02web.zoom.us/j/99343260526> (link naar het webinar)

Programma

20.00 – 20.10 Welkomstwoord en toelichting op het programma door de dagvoorzitter

20.10 – 20.20 Onderdeel 1: uitleg over de RES

- Projectleider RES U16 geeft een presentatie over de RES, licht toe waar we nu in het proces staan en hoe de planning van de komende tijd eruitziet.
- Helemaal bij het begin te beginnen, bij Parijs, energieakkoord, klimaatakkoord, RES u16
- Wat zijn de zoekrichtingen die in het ontwerp RES staan?
- Vervolg: nu gaan de gemeenten aan de slag met het bepalen van zoekgebieden.

20.20 – 20.25 Ruimte voor 2 vragen uit het publiek

20.25 – 20.45 Onderdeel 2: in gesprek over het effect op het landschap

- Presentatie door landschapsarchitect Ben Kuipers over het landschap
- De dagvoorzitter gaat in gesprek met Ben Kuipers en Cathrijn Haubrich (Vereniging tot het behoud van het Lingeland) en Annelies van Egmond (Stichting het Groene Hart) over de effecten van de RES op het open landschap en de mogelijkheden tot landschappelijke inpassing.

Vragen aan Ben, Cathrijn en Annelies:

- Vindt u dat wij als Nederland een opgave hebben?
- Cathrijn en Annelies, maakt zich u als lid van de VBL zorgen om als u kijkt naar een opgave als de RES die wij met z'n allen in de regio hebben?
- Hoe kijken jullie vanuit jullie vakgebied en expertise aan tegen de effecten van de RES op het landschap? Houden we nog iets van ons landschap over?
- Cathrijn, kunt u zich vanuit VBL vinden in de denkrichtingen van de Ontwerp-RES?

20.45-20.50 Ruimte voor 2 vragen uit de chat

20.50 – 21.00 Onderdeel 3: In gesprek met de NMU over participatie

- De dagvoorzitter gaat in gesprek met de NMU (participatiecoalitie) over participatie en de RES.

Vragen aan de participatiecoalitie:

- Hoe kijkt de participatiecoalitie aan tegen participatie rondom de energietransitie en dan specifiek de RES? Hoe zouden inwoner betrokken moeten worden bij het RES-proces?
- Jullie hebben een hele mooie visie over participatie, maar is dit ook realistisch? En hoe kunnen jullie als participatiecoalitie gemeenten helpen bij het organiseren hiervan?

21.00-21.05 Ruimte voor 2 vragen uit de chat**21.05 – 21.15 Onderdeel 4: Vragenronde met betrokken wethouders**

- Panelgesprek tussen dagvoorzitter en een aantal wethouders
Vragen aan wethouders:
- Zojuist hebben we gehoord van Wijnand van de participatiecoalitie over participatie te zeggen had. Kunnen jullie hier misschien op reflecteren? Wat doen jullie gemeenten bijvoorbeeld op het moment of in de toekomst op het gebied van participatie?
- Waarom vinden jullie het belangrijk om in de regio (en subregio's) samen te werken aan deze opgave?
- Wat staat er nu verder op de planning? Wanneer kunnen inwoners een definitieve RES verwachten?

21.15-21.20 ruimte voor 2 vragen uit de chat**21.20 – 21.30 Afsluiting door dagvoorzitter**